ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 299
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 02 Νοεμβρίου 2026

- Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

- Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Σοβαρά ερωτήματα για το απόρρητο Μνημόνιο Ελλάδας - Βουλγαρίας και την κυριότητα 48 ιστορικών κειμηλίων»

Η βουλευτής Ιωαννίνων Μερόπη Τζούφη καταθέτει ως Αναφορά το Δελτίο Τύπου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, με το οποίο διατυπώνονται σοβαρά ερωτήματα σχετικά με το Μνημόνιο Κατανόησης που υπεγράφη στις 29 Σεπτεμβρίου 2026 μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας και το οποίο εξακολουθεί να μην έχει δημοσιοποιηθεί.

Σύμφωνα με τον Σύλλογο, επίσημο έγγραφο του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου της Βουλγαρίας αποκαλύπτει ότι το Μνημόνιο περιλαμβάνει ρήτρα εμπιστευτικότητας, ενώ η ελληνική πλευρά φέρεται να έχει δηλώσει ρητά ότι δεν επιθυμεί τη δημοσιοποίησή του. Παράλληλα, εγείρονται κρίσιμα ζητήματα σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των 48 κειμηλίων που παραδόθηκαν στην Ελλάδα, καθώς η βουλγαρική πλευρά φέρεται να εξακολουθεί να τα θεωρεί δική της ιδιοκτησία, αλλά και με τους όρους παραχώρησης ανασκαφικού οστεολογικού υλικού στη Βουλγαρία. Ο Σύλλογος θέτει επίσης ερωτήματα για τη συμβατότητα της συμφωνίας με τον αρχαιολογικό νόμο 4858/2021, για τη διασφάλιση των ελληνικών διεκδικήσεων βάσει των διεθνών συνθηκών, καθώς και για το ενδεχόμενο κύρωσης του Μνημονίου από τη Βουλή.

Κατόπιν αυτών, καλείται η Υπουργός Πολιτισμού να δημοσιοποιήσει άμεσα το πλήρες κείμενο του Μνημονίου και τα παραρτήματά του, να αποσαφηνίσει το ιδιοκτησιακό και νομικό καθεστώς των πολιτιστικών αγαθών που αφορά η συμφωνία και να ενημερώσει τη Βουλή για τη νομιμότητα των σχετικών διαδικασιών και την προστασία των δικαιωμάτων της χώρας επί της πολιτιστικής της κληρονομιάς.

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Μερόπη Τζούφη

Σ Υ Λ Λ Ο Γ Ο Σ Ε Λ Λ Η Ν Ω Ν Α Ρ Χ Α Ι Ο Λ Ο Γ Ω Ν
Τηλ.: 2103252214, E-mail:archaeol@otenet.gr, www.archaeol.gr

Αθήνα, 30/10/2026

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Γιατί η ελληνική κυβέρνηση δεν θέλει να δημοσιοποιήσει το Μνημόνιο που υπέγραψε με τη Βουλγαρία;

Παρά τις προσπάθειες των κομμάτων της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, αλλά και την αίτηση κατάθεσης εγγράφων από βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος προς την Υπουργό Πολιτισμού, το κείμενο του από 29.9.2026 «Μνημόνιο Κατανόησης» μεταξύ των Υπουργών Πολιτισμού Ελλάδας και Βουλγαρίας, Λίνας Μενδώνη και Evtim Miloshev, παραμένει μέχρι σήμερα κρυφό από την Βουλή και τον ελληνικό λαό. Η κυβέρνηση αρνείται να το δημοσιεύσει, αποφεύγει πεισματικά να γνωστοποιήσει τους όρους του και δεν απαντά καν αν θα το φέρει στη Βουλή προς κύρωση.

Αυτά για τα οποία αρνείται να μιλήσει το ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού, τα μαθαίνουμε μέσω επίσημων εγγράφων από την Βουλγαρία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με επίσημο έγγραφο του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου (ΕΙΜ) της Βουλγαρίας, που δημοσιοποιήθηκε στις 29.10.2026,

"Το Μνημόνιο Συνεννόησης σχετικά με την αμοιβαία παρακαταθήκη πολιτιστικών αγαθών μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και του Υπουργείου Πολιτισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, το οποίο υπογράφηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2026 στην Αθήνα (εφεξής «Μνημόνιο»), **περιέχει ρήτρα εμπιστευτικότητας**, σύμφωνα με την οποία το περιεχόμενο της συμφωνίας, τα παραρτήματά της και τα έγγραφα εκτέλεσής της δεν επιτρέπεται να γνωστοποιηθούν χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. **Η Ελληνική Δημοκρατία δήλωσε ρητά ότι δεν επιθυμεί τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου της συμφωνίας"**.

Ως προς τους όρους της Συμφωνίας, με βάση το ίδιο έγγραφο:

1. Το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο της Βουλγαρίας πληροφορεί επίσημα ότι τα 48 κειμήλια που επιστράφηκαν στην Ελλάδα, **δεν έχουν διαγραφεί από τους καταλόγους του**, καθώς θεωρείται ότι η κυριότητά τους ανήκει στην βουλγαρική πλευρά.

2. Στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται ξεκάθαρα ότι «τα αντικείμενα που παραδόθηκαν στην Ελλάδα **παραμένουν ιδιοκτησία της Βουλγαρία**ς»

3. Στο ίδιο έγγραφο, επίσης, ξεκαθαρίζεται ότι **«η Ελλάδα δεν έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πίσω τα οστά του Σαμουήλ»**.

Τα αναφερόμενα στο έγγραφο αυτό κάνουν ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη για την άμεση δημοσιοποίηση του Μνημονίου. Τελικά τι προβλέπει η Συμφωνία, που παρουσιάστηκε ως «ιστορική»; Είναι μια συμφωνία που διαφυλάσσει μόνο τα συμφέροντα της Βουλγαρίας; Δεχτήκαμε «δανεισμό» των 48 λεηλατημένων κειμηλίων; Παραιτείται η χώρα μας από τις αξιώσεις της Συνθήκης του Νεϊγύ και της Σύμβασης της Χάγης για την επιστροφή των χιλιάδων λεηλατημένων αρχαιοτήτων και εκκλησιαστικών κειμηλίων από τα βουλγάρικα στρατεύματα κατοχής στον Α΄ και στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο;

Η χώρα μας απέστειλε στη Βουλγαρία ανασκαφικό οστεολογικό υλικό, χωρίς καμία από τις δικλείδες που θέτει ο Αρχαιολογικός Νόμος 4858/2021 για την εξαγωγή κινητών αρχαίων μνημείων; Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με την ελληνική έννομη τάξη, διακρατική συμφωνία (όπως είναι αυτό το Μνημόνιο) που δεν κυρώνεται από την ελληνική Βουλή, δεν μπορεί να κατισχύσει ισχυόντων τυπικών νόμων, όπως είναι ο Ν. 4858/2021 (Αρχαιολογικός Νόμος).

Η κυβέρνηση και το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλουν να δημοσιοποιήσουν όλα τα σχετικά με την υπόθεση. Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων θα συνεχίσει να παλεύει για την υπόθεση αυτή με κάθε μέσο.

Παρακάτω ο σύνδεσμος με το έγγραφο του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου (ΕΙΜ) της Βουλγαρίας: